

Spalovna PARDUBICE

INFORMACE

O CO VLASTNĚ JDE V PARDUBICÍCH? Informace pro občany Pardubic

Vizualizace spalovny v areálu pardubické Synthesie

V roce 2006 koupila společnost AVE CZ od společnosti Synthesia odstavenou spalovnu v Pardubicích. Společnost AVE CZ s vědomím toho, že Pardubický region produkuje značné množství nebezpečného odpadu, se snaží najít způsob, jak region těchto odpadů zbavit.

Aktuální posudky a analýzy, které má společnost k dispozici, jednoznačně dokládají, že v Pardubickém regionu se ročně vyprodukuje přes 60.000 tun nebezpečného odpadu a z toho je přibližně 35.000 tun těchto odpadů jednoznačně spalitelných. Spalování takového druhu odpadu je celosvětově považováno za nejlepší a nejekologičtější postup likvidace. Navíc aktuální dílce legislativy EU usiluje o eliminaci či úplný zákaz ukládání nebezpečných odpadů na skládky a nařizuje právě jejich spalování.

KDO JSME

Společnost AVE je mezinárodně uznávaným odborníkem na odpadové hospodářství, odstranění odpadů a jejich energetické využívání či jinou ekologickou likvidaci. Společnost obsluhuje v ČR více jak 1,4 milionu obyvatel, kterým zajišťuje svoz a následnou likvidaci odpadu, což ji v tomto parametru řadí na 1. místo odpadového hospodářství v ČR (z hlediska obrátu na místo třetí).

Společnost se proto rozhodla přijít s návrhem modernizace

a kompletní rekonstrukce spalovny v Synthesii na nejvyšší možnou celosvětovou technickou, technologickou a provozní úroveň. Jedná se o implementaci takzvané BAT technologie (BAT = Best Available Techniques). Svůj návrh modernizace spalovny považuje společnost současně za návrh řešení, jak pardubický region zbavit nadměrné produkce nebezpečných odpadů a také starých ekologických zátěží, kterými je region doslova prosycen. Proto společnost AVE začala usilovat o posouzení vlivu této stavby

na životní prostředí (proces EIA), byla vypracována dokumentace, která byla předložena na Ministerstvo životního prostředí, tak aby bylo jednoznačně prokázáno, že celý projekt nebude mít negativní vliv na životní prostředí ani obyvatele v okolí spalovny.

SOUČASNÁ SITUACE

Velká většina argumentů proti spalovně se točí kolem zvýšené dopravní zátěže, blízkosti spalovny k občanské zástavbě, ceny nemovitostí, zápachu, úni-

ku toxických látek, použité spalovací technologie, produkce nebezpečných odpadů a v neposlední řadě zkušenosti investora záměru.

Opak je pravdou: Posudek, který si nechalo zpracovat Ministerstvo životního prostředí k předložené dokumentaci nezávislým posudkářem z oboru na danou problematiku, zcela jednoznačně tyto pochyby vrací a doporučuje realizaci navrženého investičního záměru modernizace spalovny. Tento projekt se ubírá cestou, jak co nejbezpečněji a co možná nej-

šetněji s ohledem na životní prostředí vyřešit ten největší problém, který region trápí – a tím je vysoká produkce nebezpečných odpadů a existence starých ekologických zátěží (u těchto zátěží, které se dají jednoznačně zneškodnit formou spalování, se odhady pohybují v rozmezí 60 – 90 000 tun).

Závěr je proto velmi jednoduchý – obnovení spalovny bude mít ve svém důsledku pozitivní vliv na životní prostředí na Pardubicku, a nikoli naopak!

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Doufáme, že informace v tomto materiálu pomohou nejen občanům Pardubicka získat kompletní a ucelené informace a uvidět skutečnosti takové jaké jsou, tak aby se lidé mohli sami rozhodovat před dalším veřejným jednáním. Mohou se pak na základě nově získaných informací svobodně rozhodnout, zdali veřejně podpoří ekologický projekt revitalizace životního prostředí Pardubického regionu za účasti zcela profesionálního koncového zařízení, kterým spalovna v Rybitví rozhodně bude.

Bude spalovna produkovat zdraví nebezpečné dioxiny, a jak zajistíte, že se dioxiny nedostanou do ovzduší?

Spalovna nebude v žádném případě produkovat dioxiny, protože je vybavena nejnovějšími technologiemi, které zachytí veškeré zdraví škodlivé látky ze spalování! Dokonalé měření všech škodlivin je nezbytnou součástí spalovacího komplexu.

Jakým způsobem je vyřešena ochrana v případě, že dojde k úniku nebezpečných látek?

Spalovna bude vybavena automatickým systémem řízení, který v případě sebemenšího výkyvu v měření emisí sám odstaví spalovnu z provozu. Spalovnu je pak možno uvést znovu do provozu až po revizi tohoto systému. Tím je vyloučena chyba způsobená lidským faktorem. Jedná se o jednu z nejvyspělejších technologií 21. století.

Ve spalovně nebude použita nejnovější technologie pro spalování toxických odpadů, jak to?

Toto tvrzení se nezakládá na pravdě. Spalovna bude vybavena nejmodernější technologií a technikou, jaká v současné době existuje, a to celosvětově, jedná se o tzv. BAT technologie. (BAT= Best Available Techniques / překlad: Nejlepší Dostupné Techniky). Ta zaručí její bezproblémový a zcela bezpečný chod. Navíc daná technologie je z daleka tou nevhodnější pro tak širokou paletu odpadů, které se v ní budou ekologicky likvidovat.

Oblasti výskytu spalitelných nebezpečných odpadů definované ve studii EKOBEST s.r.o.

Proč je spalovna projektována na tak obrovské množství odpadu? Často se hovoří o tom, že půjde o největší zařízení na likvidaci nebezpečných odpadů v Evropě?

Tato informace je mylná. Kapacita spalovny není v žádném případě nikterak enormní. Jedná se o spalovnu středně velké kapacity a zcela jistě se nejedná o největší spalovnu svého druhu v Evropě! Jen pro ilustraci – konkurenční společnosti provozují v ČR několik spaloven stejného druhu a o stejné kapacitě tj. do 20tis tun ročně. V sousedních zemích (Rakousko, Německo, Švýcarsko) jsou provozovány spalovny s mnohem větší kapacitou.

Proč se spalovna nepostaví prostě někde jinde? Je to bezohledné mít spalovnu u skoro 100 tisícové aglomerace?

Protože spalovnu už Pardubicko má, stojí již dlouhá léta v areálu Synthesie. AVE CZ chce pouze tento objekt modernizovat na nejlepší dostupnou technologickou úroveň a znovu zprovoznit tak, aby neškodila lidem ve svém okolí. Zároveň tak bude mít Pardubický kraj možnost zbavit se starých ekologických zátěží.

Přes všechna tvrzení existuje obava, že spalovna bude vyvolávat popílek a zápach.

Spalovna podléhá nejprísnějším normám vzhledem k čistotě ovzduší. Ve spalovně budou využity nejmodernější technologie, které jsou

již osvědčené a fungují zcela bezproblémově jinde.

Spalovny dnes patří mezi špičková a neustále kontrolovaná zařízení, jejichž vliv na životní prostředí je vzhledem k výkonu minimální.

Odpady se během procesu spalování rozloží na jednoduché látky, ty se pak dále zachytávají ve speciálních zařízeních k tomu určených.

Bude mít spalovna vliv na dopravu v přilehlých obcích?

Plný provoz spalovny přilehlé obce nijak dopravně nezatíží. Maximální nárůst dopravy je o 11 nákladních aut denně.

Bude mít veřejnost kontrolu nad tím, co se ve spalovně děje?

V žádném případě nebudou mít obyvatelé v okolí spalovny žádné těžkosti s tím, sít se spalovnou. Dokonce počítáme s projektem OBČANSKÉ KOMISE, jedná se o sdružení zájemců z řad obyvatel Pardubicka, kteří chtějí být průběžně informováni o dění ve spalovně. Komise počítá i s exkurzemi, odborným výkladem k použitém technologiím. Vedení spalovny bude naslouchat jednotlivým připomínkám a vysvětlovat je. Rozhodně chceme, aby se obyvatelé zajímali o dění ve spalovně a my jim k tomu hodláme poskytnout veškerý informační komfort.

Budou mít lidé k dispozici aktuální data k provozu spalovny?

Mapka dopravních cest

Ano, budou. Pro všechny zájemce bude připravena aktuální webová stránka, na které budou aktualizované informace o vypouštěných emisích a jejich porovnání s přísnými zákonnými normami.

Má AVE dostatečné zkušenosti se spalováním toxických odpadů?

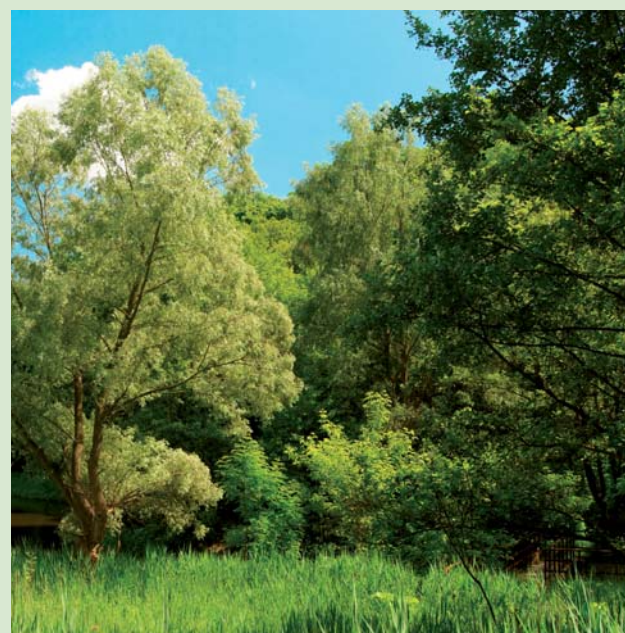
Společnost AVE provozuje v sousedním Rakousku, které má velmi přísné normy na ochranu svého životního prostředí, hned několik spaloven podobné či stejné kategorie.

Proč je nutné v Pardubicích znovu zprovoznit spalovnu,

když Pardubice mají už dvě chemičky a další průmyslové podniky, prostředí je tu už značně znečištěné?!

Protože spalovna je v regionu potřebná. Jak bylo řečeno, Pardubicko bylo v minulosti, a stále ještě je, zatíženo chemickými provozami, které za dob minulého režimu na životní prostředí moc nedbaly.

Zejména proto je Pardubický kraj zaplaven starými ekologickými zátěžemi, které v tuto chvíli představují pro obyvatele Pardubicka významné zdravotní riziko. Spalovna jako koncové zařízení bezesporu pomůže tyto zátěže zlikvidovat tím nejbezpečnějším, nejkolo-

Ilustrační foto

gičtější a co nejvíce šetrným způsobem – tj. spalováním.

Jaká je produkce toxických – nebezpečných odpadů na Pardubicku?

Doložené studie a odborné posudky jednoznačně dokládají, že produkce nebezpečných odpadů na Pardubicku se pohybuje přes 60.000 t nebezpečných odpadů ročně, z toho se jedná o cca 35.000 t nebezpečných odpadů, které jsou jednoznačně spalitelné.

Jak zajistíte to, že se do spalovny nedostane odpad, který tam nepatří?

Samozřejmě že důslednými kontrolami přijímaných odpadů, ze kterých se budou pravi-

nový fyzický dozor strážních služeb a další zabezpečení. Zabezpečením a eliminací případných rizik se v naší společnosti zabývá celé oddělení, které nazýváme managementem kvality, bezpečnosti a rizik – toto oddělení úzce spolupracuje jak s oddělením technickým, tak s oddělením IT.

Bude se do spalovny vozit toxický odpad ze zahraničí?

Do pardubické spalovny se žádný toxický či jiný odpad ze zahraničí dovážet nebude. Toto tvrzení může potvrdit i MŽP, které jednoznačně takovou možnost vylučuje v platné legislativě. Společnost AVE CZ ani s touto variantou nikdy nepočítala.

Spalovna v areálu Synthesie - současný stav

delně odebírat kontrolní vzorky a ty pak budou analyzovány.

Je spalovna dostatečně zabezpečena proti nežádoucím rizikovým vlivům a vstupu nepovolaných osob?

Jednoznačně ano! Areál je oplocený a přestavba spalovny počítá i s mnohými zabezpečovacími mechanismy, které mají předejít pohybu nežádoucích osob či rizik. Jedná se například o kamerové systémy, 24 hodi-

Znamená to, že se do spalovny nedostanou jiné odpady z celé ČR?

Neznamená, ale vzhledem k tomu, že se v okruhu 50 km nachází dostatečné množství odpadu, jak je potvrzeno, je situování spalovny do těchto míst vhodné. (V současné chvíli, pokud by měla spalovna likvidovat celou produkci nebezpečných odpadů a ekologické zátěže Pardubicka,

Spalovna v areálu Synthesie - současný stav

pak by byla její plná kapacita plně vytížena po dobu přibližně 5-8 let! Toto zařízení by ve skutečnosti potřebovalo ještě větší kapacitu než tu, kterou nyní spalovna disponuje!).

Vaše společnost zničí prosperující Lázně Bohdaneč, lidé se sem už nebudou jezdit rekreatovat, když budou vědět, že je spalovna v provozu.

Již v tuto chvíli se rekreují ve znečištěném prostředí. Naopak, spalovna může pomoci regionu odstranit staré ekologické zátěže a lidé přijedou do Pardubicka mnohem raději, než když si budou vědomi toho, že se rekreují poblíž území plného toxických látek. Lázeňství je založeno na vodě – ta je navázána na půdu – což znamená, že právě staré ekologické zátěže v Pardubicích ležící nedaleko těchto lázní jsou daleko větším nebezpečím, než provoz moderních a bezpečných zařízení spalovny. Spalovnou se

tedy ovzduší v Lázních Bohdaneč rozhodně nezhorší – horší by byl průsak starých ekologických zátěží do podzemních vod. Hrozbou by bylo, pokud by šlo právě o vody, které využívají lázeňští hosté ke své rekreaci. Je tedy nezbytné jednat rychle a začít region zbavovat těchto škodlivin co nejdříve.

Petici proti spalovně podepsalo již skoro 50.000 lidí z Pardubicka? Jejich názor společnost AVE CZ nezajímá?

O opaku svědčí samotný fakt, že se společnost AVE CZ aktivně účastní veškerých aktivit spojených s diskuzí kolem spalovny. To, že není AVE CZ dán dostatečný prostor pro prezentaci relevantních informací je věc jiná. Věříme však, že tento materiál poslouží právě k lepší informovanosti. Navíc plánované veřejné projednání je ideálním prostorem pro diskusi s občany. Na jejich názoru nám záleželo,

záleží a vždy záležet bude!

Obyvatelé Srnojed si stěžovali na páskání komínu u staré spalovny, které jim nedalo spát, jak si s tím AVE CZ poradí?

Nic takového se dít nebude. Technologie spalovny bude odhlučněna a odizolována od jakýchkoliv vibračních či nepříjemných zvuků.

Existuje obava, že se kvůli spalovně sníží cena nemovitostí v přilehlých obcích?

Tato obava je neopodstatněná. Stávající spalovna tu již řadu let stojí a její následná modernizace není důvodem k pohybu cen nemovitostí.

Provoz spalovny nebude mít vliv na kvalitu a komfort života místních obyvatel. Navíc, pokud je nám známo, tak ani jinde v ČR, kde takovéto a ještě větší spalovny existují, nedošlo kvůli jejich zprovoznění k poklesu cen nemovitostí v dané oblasti.

Vizualizace plánované spalovny v areálu Synthesie

Moderní spalovny nemusí hyzdit své okolí - spalovna ve Vídni

Zajímavostí spalovny v Rakousku je, že spalovna odpadu a teplárna ve Spittelau se nachází v nejsevernější části 9. vídeňského okresu nad ramenem Dunaje „Donaukanal“. Byla postavena v roce 1971, aby dodávala teplo do cca 2 km vzdálené vídeňské Všeobecné nemocnice. S celkovým instalovaným výkonem 460 MW představuje druhé největší zařízení na výrobu tepla ve Vídni. Zvláštností je fasáda, kterou v roce 1989 ztvárnil slavný malíř a architekt Friedensreich Hundertwasser (1928 - 2000). Spalovna se tak stala mimořádným uměleckým dílem a vyhledávanou turistickou atrakcí. Hundertwasserova výzdoba spalovny symbolizuje symbiózu mezi technikou, ekologií a uměním.

Jaký bude samotný průběh likvidace odpadu?

- Každý odpad přivezený do spalovny musí být vybaven „Základním popisem odpadu“ (ZPO), kde jsou uvedeny základní vlastnosti odpadu podložené příslušným chemickým rozbohem.
- Odpady mohou být přijímány v autocisternách, kontejnerech i sudech.
- Přijímaný odpad bude zkontrolován nejdříve vizuálně, potom bude z každé dodávky odpadu odebrán vzorek.
- V laboratoři spalovny budou z odebraných vzorků zajišťovány analytické kontroly všech přijímaných odpadů.
- Odebrané vzorky se uchovávají nejméně 1 měsíc po spálení příslušného odpadu.
- Na základě analýz budou denně vypracovávány tzv. spalovací plány, které slouží k přesnému dávkování odpadů.

Jak se bude odpad skladovat?

Pevné odpady budou ukládány do tzv. bunkru odpadů, který se nachází ve svozové budově, objem bunkru je cca 440 m³ (bunkr je rozdělen na dva oddíly).

Kapalné odpady budou uskladněny v zásobnících na

Kapacita a technické parametry spalovny po modernizaci

Současná kapacita	
- množství spálených odpadů (bez změny).....	2,66 t/h
Počet provozních hodin	7 500 / 6 000 h/r
Projektované množství spálených odpadů za rok.....	20 000 / 15 800 t/r
Přůměrná výhřevnost odpadů (výpočtová hodnota).....	17,13 MJ/kg
Teplý výkon.....	12,685 MW

kapalné odpady, budou zde 4 nádrže o objemu 16 m³ a 2 nádrže o objemu 40 m³.

Svazová budova s bunkry na pevné odpady a nádrže na kapalné odpady budou opatřeny účinným odsávacím systémem, odsávané páry budou odváděny ke spalování do rotační pece, v případě odstávky spalovny budou přes filtr s vložkou aktivního uhlí nebo biofiltr odvedeny do ovzduší.

Spalovna bude vybavena manipulační plochou pro sudy, ze které budou sudy s pastovitými odpady pomocí válečkového dopravníku a výtahu dávkovány do rotační pece.

Ve svozové budově vedle bunkrů bude umístěn drtič, který umožní úpravu odpadů o větších rozměrech.

Co se stane s odpady, které vznikly vlastním provozem spalovny?

Struska z rotační pece stejně tak jako popílek a frakce zachycené v kombinovaném filtru

projde stabilizační linkou a bude uložena na skládce odpadů v Časlavi, která je kategorizována jako skládka pro tento druh odpadu.

Směsný komunální odpad a upotřebené čisticí tkaniny či oleje a maziva budou dále energeticky využity ve spalovně.

Speciální odpad jako upotřebené zářivky a výbojky a další využitelné vyříděné složky komunálního odpadu budou dále předány k recyklaci.

Co se stane s odpadní vodou?

Bude záležet na typu zařízení, ze kterého bude voda pocházet. V případě tzv. odluhu a odka-

lu kotle bude voda vypouštěna do jednotné kanalizační sítě.

Spláskové vody ze sociálních zařízení budou standardně vypouštěny do jednotné kanalizační sítě. Tzv. prací vody budou vyčištěny v nové vlastní čistírně odpadních vod, kde je voda zbavena těžkých kovů.

Výsledkem čištění je tzv. filtrační koláč, ve kterém jsou těžké kovy již převedeny do neaktivní formy. Takto vyčištěné vody jsou vypouštěny do vodoteče Velká strouha nebo alternativně do kanalizace.

Jednoduše lze říci, že voda vypouštěná ze spalovny bude čistší než je přírodní voda v Labi.

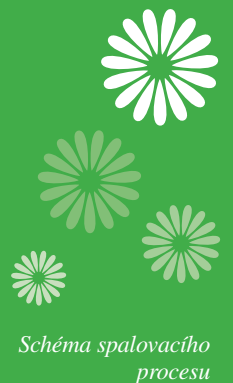
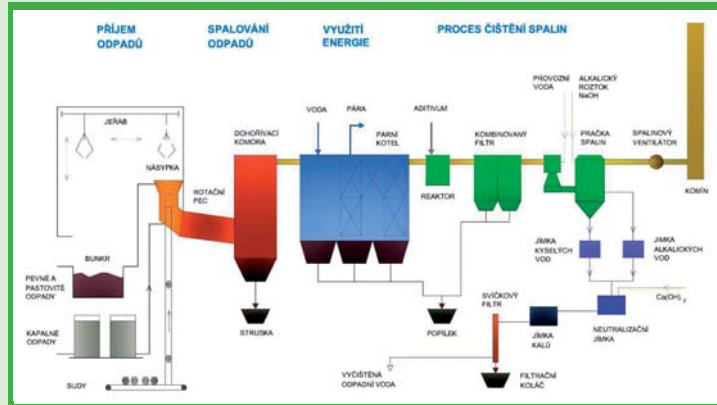

Schéma spalovacího procesu

PODROBNÉ PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU

Spalovna dnes

Vizualizace nové spalovny

HLAVNÍ PRINCIPY MODERNIZACE:

- Bezpečné termické zpracování pevných, kapalných a pastovitých odpadů.
- Bezproblémové splnění emisních limitů požadovaných současnou českou legislativou, která je shodná s legislativou Evropské unie.
- Dlouhodobé bezproblémové provozování zařízení k využívání a odstraňování odpadů
- Použití nejmodernějších technologií a technik.
- Ostrému spuštění do provozu by samozřejmě nejprve předcházela provoz zkušební.

Při zkušebním provozu se měří plynulost, ustálenost, hospodárnost a spolehlivost, ve kterém je technologie odzkoušena a slouží zejména k ověření podmínek stanovených v integrovaném povolení dle zákona č. 76/2002 Sb. v platném znění. Bez dosažení hodnot uvedených v integrovaném povolení nelze zařízení uvést do trvalého provozu.

A jaké jsou podmínky zkušebního provozu?

Bude se provádět pravidelné měření hluku a všech dalších stacionárních zdrojů hluku souvisejících s provozem spalovny. Výsledky měření budou

vyhodnoceny a předloženy k posouzení. Dále se bude provádět jednorázové autorizované měření emisí v rozsahu dle integrovaného rozhodnutí a to minimálně čtyřikrát v roce během zkušebního provozu. Součástí kontrol je také kontrola vypouštěných vyčištěných vod podle integrovaného povolení. V průběhu všech těchto kontrol bude probíhat průběžné vyhodnocování dat a bude vypracována zpráva v podobě autorizovaného posouzení vlivů na veřejné zdraví. Toto posouzení bude předloženo na KHS Pardubického kraje k dalšímu posouzení.

Naprostou samozřejmostí je informovanost a průběžné seznámení vás občanů, s výsledky měření a to prostřednictvím příslušných obecních úřadů a také prostřednictvím občanské komise. Společnost také plánuje „dny otevřených dveří“.

ROZSAH MODERNIZACE:

- Bude postavena nová provozně administrativní budova s laboratoří na analýzy přijímaných odpadů.
- Bude modernizován příjem odpadů, tj. nový systém pří-

jmu kapalných odpadů, sanace bunkru na pevné odpady, stavební úpravy svozové a provozní budovy.

Jak bude vypadat samotné složení technologického řetězce?

Ve spalovně bude nainstalován nový řídicí systém s automatickou regulací spalovacího procesu a nový měřicí monitorovací systém. Bude zde také nové čelo rotační pece, nová dohřívací komora, nový parní kotel s nástřikem močoviny pro redukcí emisí NOX a v neposlední řadě nový kombinovaný katalytický filtr asace stávající pračky spalin.

CO JE TO NEBEZPEČNÝ ODPAD (označení: NO)

Většina lidí si pod pojmem nebezpečný odpad představuje pouze těžké toxické látky, prudké jedy či žíravé kapaliny. Je potřeba si uvědomit, že kategorií nebezpečných odpadů se rozumí i zcela běžné věci, které známe z domácnosti a které bychom neměli v žádném případě vyhazovat do nádob na směsný odpad.

Pro větší přesnost uvádíme definici tohoto druhu odpadů

Nebezpečný odpad je takový druh odpadu, který se vyznačuje negativním vlivem na životní prostředí a zdraví lidí nebo zvířat, nebo při manipulaci s ním hrozí nějaké další nebezpečí. Nelze s ním proto nakládat jako např. se smíšeným komunálním odpadem nebo odpadem určeným k běžné recyklaci. Nelze ho tedy ukládat do otevřených skládek, ani spalovat v běžných spalovnách. Likviduje se buď ve speciálních spalovnách ne-

bezpečných odpadů, nebo se dále recykluje v zařízeních, které provozují specializované firmy.

Mezi nebezpečný odpad patří:

- Syntetické barvy, laky
- Syntetická ředidla
- Mořidla
- Elektrické baterie, autobaterie
- Oleje, tuky minerální nebo syntetické, ropné produkty
- Kyseliny, louhy
- Lepidla, pryskyřice
- Těkavé látky, fotochemikálie, pesticidy
- Zdravotnický materiál (znečištěné obvazy, jehly apod.)
- Tiskařské barvy, tonery, inkousty
- Chladničky a mrazáky obsahující freony
- Obrazovky
- Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť

Toxické látky obsahují zejména tyto typy v domácnosti se vyskytujících výrobků:

- chemikálie k čištění a údržbě domácích předmětů, autokosmetika (např. prázdná lahev od Sava)
- nátěrové hmoty a prostředky k úpravě povrchových ploch (např. prázdná plechovka od barvy či ředidla)
- ochranné prostředky pro údržbu dřeva (např. lakované zárubně dveří)
- chemikálie pro domácí dílny (např. prázdný kanystř od benzínu či nafty)
- rostlinná hnojiva a prostředky na ochranu rostlin
- rtuťové teploměry
- různé spotřební předměty (baterie, akumulátory, zářivky)
- starší typy chladniček a mrazáků, televizory, displeje a obrazovky počítačů

Nebezpečný odpad vzniká ve výrobní sféře (průmyslová výroba, zemědělství, doprava...), komunální sféře (obchod, zdravotnictví, bydlení...), ale nachází se také v tzv. starých ekologických zátěžích (staré skládky, kontaminovaná půda apod.).

Objem vyprodukovaného nebezpečného odpadu činí cca 4 kg

na jednoho obyvatele ročně.

Vzhledem k obsahu škodlivých látek musí být bezpodmínečně tyto zvláštní odpady sbírány odděleně od ostatního domovního odpadu, aby se zabránilo znečištění vzduchu, vody a půdy.

Na zamezení vzniku nebezpečného odpadu by se zásadně mělo dbát již při nákupu.

Ilustrační foto

Malá rada pro domácnosti:

Přehled symbolů, které vám pomohou identifikovat ve vaší domácnosti nebezpečný odpad, který by měl být odborně likvidován. Podívejte se k sobě do komory, ve které skladujete domácí chemii či drogistické zboží a zjistíte, který z výrobků do obvyčejného kontejneru nepatří.

Spalovny nemusí být strašákem:

Na rozdíl od západoevropských zemí mívají u nás spalovny stále ještě špatnou pověst. Lidé si představují velké, špinavé komíny, které na dálku páchnou, a jde z nich černý smrdutý kouř. Spalováním odpadu prý nadměrně znečišťujeme ovzdušší a do prostředí unikají vysoce toxické látky, například dioxiny. To jsou rozšířené mýty, vznikající tam, kde lidé nemají dost informací, nebo jsou jim k dispozici jen informace neúplné či nepravdivé.

Dnes je navíc tato problematika jedním z populárních a nejdiskutovanějších témat z hlediska životního prostředí u řady politiků, jejichž postoj je spíše

ovlivněn snahou neztratit své voliče než samotným zájmem o životní prostředí.

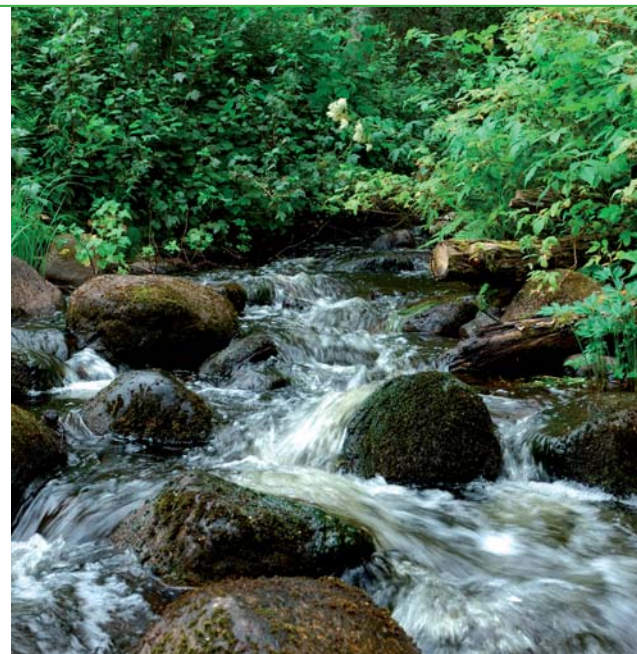
Snad každý už zaslechl informace o plánované výstavbě nové spalovny odpadů a s ní spojenými masivními protesty veřejnosti.

Otázkou však je, zda tyto negativní postoje občanů a organizací jsou na místě a založené na seriózních poznatcích. Nejčastějším a také jednoduše „laciným“ argumentem proti spalovnám je obava z ohrožení kvality ovzduší. Ano, spalování může být nebezpečné: bývalo tomu tak ve spalovnách minulosti, můžeme to dodnes vidět, když soused pálí pneumatiku

a zamořuje vesnici. My ale dokážeme, na rozdíl od souseda, zlikvidovat pneumatiku tak, že si toho nikdo ani nevšimne.

V dnešní době již našťastí existují profesionální firmy podnikající v oboru spalování a ty jsou do čistoty schopny a ochotny investovat nemalé finance. Stojí za nimi léta zkušeností i osvědčené praxe.

Stručně řečeno, strach je pochopitelný, avšak v tomto případě neodůvodněný. Liché obavy o dnešních moderních spalovnách v lidech často podněcují pseudooborníci a aktivisté z různých organizací s cílem zviditelnit se a vyvolávat zmatek a paniku mezi lidmi.

Ilustrační foto

JASNÁ POZITIVA MODERNÍCH SPALOVEN

Ilustrační foto

Odborné studie a již fungující spalovny potvrzují fakt, že spalovny jsou nejlepším způsobem, jak kvalitně a bezproblémově nakládat s odpady. Spalovny jsou ve své podstatě obnovitelným zdrojem energie a díky nim tak šetříme životní prostředí a fosilní zdroje, jakými jsou například uhlí, ropa, zemní plyn. Spalování odpadů je jednou z možností jak „ekologicky“ a hygienicky vyřešit naklá-

dání s odpady. Napadá vás snad jiné řešení? Právě a jen spalovny dokážou mimo komunálního odpadu odstranit také velmi nebezpečné odpady bez negativního dopadu na životní prostředí. Jedná se navíc o poměrně levné řešení s minimálním záborem půdy. Jde o univerzální technologii, kterou může být zpracována většina odpadů.

V poslední době jsou obdobná slova slyšet i z úst našich

vládních politiků a nastávající změny v legislativě jasně potvrzují tento trend. Ministerstvo životního prostředí už změnilo plán odpadového hospodářství tak, aby umožnil veřejnou podporu spaloven. Je to jasný, nezadržitelný a také vyspělý trend dnešní doby, kdy si i příslušné vlády jednotlivých zemí EU začínají uvědomovat to správné směřování k co nejšetrnější likvidaci všech druhů odpadů.

Není sporu o tom, že snižování tzv. ekologické stopy, kterou naše společnost zanechává na životním prostředí je téma významné a jeho důležitost stále narůstá. Jedna z nejvýznamnějších úloh každé generace je chovat se tak, aby bylo příštím generacím zajištěno nepoškozené životní prostředí. Kam tedy s odpady, které produkujeme? Skládání je pouze dočasným řešením. Chybí místo a při skládání se uvolňuje řada škodlivin. Navíc EU nám celkem jednoznačně určuje, jakou

cestou se máme ubírat. EU zakazuje do budoucna skládkování nebezpečných odpadů – mají být spalovány. Záleží však na způsobu, jakým se spalování provádí. Společnost AVE CZ, jakožto budoucí provozovatel spalovny, je renomovaná společnost s bohatými zkušenostmi v této oblasti. Je tedy zárukou profesionálního provozu. O této skutečnosti ostatně svědčí i zcela bezproblémový provoz spa-

lovny, kterou společnost AVE provozuje v rakouském Welsu s roční kapacitou 300.000 tun odpadu. Tato spalovna – stejně tak jako budoucí spalovna v Rybitví – disponuje špičkovými technologiemi, které umí odpad nejen bezpečně odstranit, ale navíc jej dokážou i dál využívat. Společnost AVE dále například provozuje spalovnu v Lenzingu také s roční kapacitou přes 300.000 tun odpadu.

Ilustrační foto

PROBLEMATIKA SPALOVNY OČIMA ODBORNÍKŮ

„Spalovna nebezpečných odpadů není spalovna jedů nebo chemikálií...“

**Ing. Jiří Klicpera CSc.,
nezávislý ekolog,
Lázně Bohdaneč:**

Vážení přátelé,

opravdu je na čase říci všem, že blbost kvete a vždy se najde někdo, kdo ji ještě půjde zalévat. Chcete-li věřit, že to co je kolem spalovny Rybitví napsáno a řečeno politiky je pravda, podlehl jste náboženským bludům, aniž byste věděli, o čem je skutečně řeč a **stali jste se obětí politikářství a vydírání lživými argumenty...**

Když se Vám rozbije auto, dáte si ho spravit k automechanikovi nebo k zahradníkovi?

Jestliže dáváte přednost automechanikovi a s bolavým zubem jdete k zubaři a ne do cukrárny, věnujte pozornost následujícím řádkům:

Už z principu je třeba hned říci, že spalovna nebezpečných odpadů není spalovna jedů nebo chemikálií. Za nebezpečný odpad se podle vyhlášky 381/2001 Sb. považují takové odpady, které mají nebo mohou mít některou nebezpečnou vlastnost, ale ne vždy jen toxicitu. Nebezpečným odpadem je například i obal od Sava nebo dřevěná paleta znečištěná olejem, vyložené dřevěné lakované zárubně oken či dveře, upotřebené nerafinovatelné oleje, zbytky z výroby a použití barev, odpady z výroby

Očima odborníků

Ilustrační foto

Ilustrační foto

kosmetiky, vše co obsahuje organická rozpouštědla včetně odpadu z čištění oděvů, všechny odpadní ropné produkty, mastné hadry a olejové fitry z aut, brzdová kapalina, ale také peroxid vodíku, střešní lepenka, upotřebené ionexové pryskyřice, tonery z tiskáren a kopírek a tak dále, čímž neříkám, že tam nepatří také znehodnocené zbytky chemikálií nebo léčiv. Ve spalovně se ale mají tyto věci likvidovat řízeně a za odborného dozoru a za nejvyšších bezpečnostních parametrů. Pokud se tak nestane, kam budou nebezpečné odpady putovat? Na skládku, kde dojde k jejich samovolnému rozkladu a obvykle zahorení, takže se nebezpečné složky dostanou zcela nekontrolovaně do životního prostředí.

Za tohle tedy bojujete???

Spalovna nebezpečných odpadů v Rybitví byla uvedena do provozu v roce 1994 a sloužila do roku 2004 jako součást pardubické čistírny odpadních

vod, aniž by to komu vadilo. U jejího schvalování do provozu stál také jako pardubický radní pan Linhart. Poté ji manažeři Synthesie od čistírny oddělili, aniž by to prošlo řádným schvalovacím procesem a čistírnu chtěli prodat stejně jako spalovnu. Proti prodeji ČOV jsme se společně se zástupci obcí kolem Pardubic postavili a proti vůli některých politiků se podařilo prosadit jako méně nepřijemnou variantu její odkoupení společností VaK Pardubice. Problém je ovšem s tím, kam nyní dávat čistírenský kal, který se měl ve spalovně spalovat ve světově špičkovém zařízení s kapacitou 7300 tun sušiny ročně. Za jeho ukládání na skládkách i s vodou nyní všichni platíme velké peníze majitelům skládek a připravuje se další nesmyslná akce s metanizací kalu, která podle daného projektu nebude funkční a budou vyhozeny stamiliony korun za špatný projekt.

Za tohle také bojujete???

Přemýšlejte o tom, zda je lepší nebezpečný odpad z okolí likvidovat řízeně a ve špičkové technologii, nebo ho nechat neřízeně ničit životní prostředí jako časovanou bombu.

Přemýšlejte o tom, zda je pravda, že se zde bude spalovat zahraniční odpad, když jen jeho doprava je velmi drahá a našeho odpadu je dost, navíc zákon dovoz odpadu ke spalování zakazuje. A dá se to kontrolovat.

Přemýšlejte o tom, že autoři poplašných zpráv lžou a staví Vás před vymyšlené nebo populisticky zkreslené argumenty:

- Spalovna není největší široko daleko v Evropě, jen v ČR jsou větší spalovny, například spalovny komunálních odpadů v Malešicích, Brně nebo Liberci a v Německu i Rakousku je významný počet spaloven N odpadu, jen v Ingolstadtu je kapacita více než 5x větší než byla původní kapacita Rybitví. Simmeringer Heide ve Vídni spaluje ročně 90 tisíc tun N odpadů. Zwentendorf a Wels v Rakousku nebo Norimberk jsou spalovny o kapacitě 300 tis. tun N odpadů ročně a mají samozřejmě energetické využití. Kapacita Rybitví je někde mezi 12 - 17 tis. tun ročně. SITA provozuje spalovnu s podobnou kapacitou v Trmicích (9.000 tun), další jsou v Kralupech (10.000 tun), Deza Val. Meziříčí 10.000 tun, Ústí nad Labem 5.000 tun, Prostějově 4.000 tun a jinde. Kapacita SPOVO Ostrava s povolením spalovat i PCB je 18. 500 tun. Technologie velké spalovny komunálního odpadu se od spalovny N odpadu téměř neliší,

protože komunální odpad obsahuje řadu nebezpečných složek a není za nebezpečný prohlášen jen proto, že by to pro nás bylo příliš drahé.

- Jen naprostý nevzdělanec může tvrdit, že spalovna bude spalovat nebo vypouštět do ovzduší kyanidy nebo arsen, asbest, pesticidy nebo cytostatika a strašit tím lidi

- Leták Stop spalovně evidentně lže, obsahuje 10 bodů, z nichž 9 je lživých nebo zkreslených, pouze jediný má pravdu – doprava do spalovny bude zvyšovat zatížení na příjezdních trasách

- Dioxiny a furany a další uhlíkaté sloučeniny jsou nestabilní již při teplotách kolem 700°C, ve spalovně bude teplota 850 – 1100°C. Bude to stačit?

- V České republice se spaluje z celkové produkce N odpadů zatím jen asi 3,5%. Kolem 30% je materiálově využito, zbytek je na skládkách... Produkce N odpadů v Pardubickém kraji byla v r.2006 67 376 tun a stoupá. Jen na to bychom potřebovali více než 4 spalovny v Rybitví.

- Tvrzení, že spalovna do Srnojed smrdí, je velmi obecné. V lokalitě je celá řada zdrojů zápachu včetně Synthesie i Parama. Důkaz, že smrdí právě spalovna je velmi ošidný, když je notoricky známo, že pardubická hygiena se potýkala se stížnostmi na zápach v této oblasti i v Pardubicích již dávno před zahájením výstavby spalovny. Srnojedy jsou navíc proti spalovně na návětrné straně převládajících větrů.

- Tvrzení, že v Srnojedech kvůli spalovně poklesly ceny pozemků nepovažují za argu-

ment proti spalovně. Naopak, za posledních 15 let se v Srnojedech postavilo tolik bytů jako nikdy jindy v historii. Navíc obec dostala za spolupráci při stavbě kanalizačního přivaděče a sňabky do ČOV příslib, že se v Srnojedech nebude vybírat stočné.

- Tvrzení, že v Pardubickém kraji je zvýšený výskyt rakoviny kvůli existenci spalovny Rybitví je překroucený nesmysl a žádná zpráva to neuvádí ani nedokazuje. Nelze to takto tvrdit ani o dvou chemičkách v Pardubicích. Je to panikaření a trestný čin šíření poplašné zprávy.

- Jediný soukromý domek s obyčejnými kamny, ve kterých si zelený majitel ekologicky zatopí dřívím z bouraček nebo briketami z pilin a jetého oleje v plastových lahvích, vyprodukuje za den mnohonásobně více nebezpečných látek, než celá spalovna za rok. O produkci nebezpečných látek ze špatně udržovaných dieselových motorů přestárých nákladních aut ani nemluvíme.

Jestli to někomu nestačí, mohu s ním debatovat i o detailech spalovenské technologie a její bezpečnosti. A vemte prosím všichni na vědomí, že nebojuji za spalovnu v Rybitví nebo za firmu AVE. Bojuji proti lidské blbosti, mářství a proti lžím a manipulacím politiků. Bohužel je to ten nejlblbější boj, který jsem si mohl vybrat.

Ale můžete zvlj mail poslat dál, když z ovládnuté aspoň třem lidem do 10 deseti minut, tak se vám nic nestane.....

**Ing. Jiří Klicpera CSc.,
nezávislý ekolog, Lázně Bohdaneč**

Ilustrační foto

„V Pardubickém regionu vzniká ročně několik tisíc tun nebezpečného spalitelného odpadu“

**Prof. doc.
Ing. Karel Ventura,
CSc. specialista v oboru
analytické chemie
University Pardubice**

V denním tisku a sdělovacích prostředcích se opětovně každý občan může setkat s řadou argumentací, které poukazují na negativní vliv provozování spaloven na okolí a zdraví zejména. Při nezaújatém a technickém hodnocení problematiky spalování odpadů, a to jak komunálních, tak průmyslových, je však nezbytné postihnout všechny okolnosti, úzce související s problematikou ochrany ovzduší ve vazbě na jejich provoz.

Vznik a nutnost likvidace nebezpečných odpadů vyplývá z dnešní průmyslové vyspělosti společnosti a z toho, že řada výrobků, které považujeme za neodmyslitelnou součást každodenního života, je při svém vzniku doprovázena produkcí odpadů, které nám mohou způsobit nepříjemnosti při nezbytné likvidaci. A řešení takto vzniklých problémů, tj. např. spalování odpadů, sebou přináší důsledky, které se prostěmu občanu jeví jako nevhodný zásah do životního prostředí. Obecný odpor i vzdělaných a zasvěcených spoluobčanů se zdá být přirozenou reakcí na vzniklou situaci.

Přítom v současné době při volném přístupu k informacím je nutné si presentované informace ověřovat a místo prvotního odporu spíše naslouchat jasně technické argumentaci, kdy jsou široké laické veřejnosti předkládány konkrétní podložené technické údaje, které mají za cíl vysvětlit účelnost realizace i takového procesu, jako je rekonstrukce a znovu zprovoznění spalovny nebezpečných odpadů v areálu společnosti Synthesia, nyní ve vlastnictví AVE CZ. Předkládání polopravd s více méně účelově zaměřenými argumenty, vytrženými ze souvislostí širšího ekologického zájmu, nikterak regionu a blízkému okolí nepomohou. Proto se tak laciná popularizace údajně „správných“ argumentů projevuje jako nemístná a záměrně matoucí širokou veřejnost, což se bohužel nyní stává velmi

často, např. v člancích bývalých pracovníků státní správy, kteří původně byli aktivní při povolování provozu spalovny a schvalování provozních řádů a nyní se staví do pozice zásadových ekologů. Využívání laciné negativní propagandy slouží v řadě případů jen k získání politických cílů a neposlední řadě až osobního politického růstu.

Bohužel se stále setkáváme se skutečností, že politik jako volený zástupce občanů, zvolí v rozhodujících okamžicích pro prosazení svých zájmů prostředky, které lze spíše hodnotit jako demagogické a vykazující prvky anarchie, než potřebný zdravý rozum, ačkoliv byl zvolen jako náš zástupce a nejlepší z dostupných a byla do něj vložena důvěra. Není pak politikem, který by dokázal přinést nebo alespoň poukázat na lepší řešení, jen se řadí mezi protestující a brání přirozenému průběhu událostí a způsobuje jen odsouzení řešení daného problému. Lze pak jistě s úspěchem pochybovat o správné volbě veřejného zástupce.

Odstranění starých ekologických zátěží – řešení starých ekologických zátěží – je upraveno legislativou a každý průmyslový podnik v tehdejší Československé republice, který v procesu privatizace prokázal, že privatizované objekty jsou zatíženy ekologickými zátěžemi, dostal buď úměrnou slevu z ceny privatizovaných objektů nebo tehdejší ustavený Fond národního majetku uzavřel s nabyvatelem tzv. Ekologickou smlouvu, kterou se stát zavázal k úhradě účelně vynaložených prostředků na provedení sanace, částka byla stanovena i s ohledem na časovou náročnost a předpokládanou inflaci.

Nesystémové ukládání spalitelných a nespalitelných odpadů je možné označit za typický příklad starých ekologických zátěží, jako jsou například nezabezpečené skládky nebezpečných odpadů. Některé skládky lze označit za jednoduché, tj. v příslušné lokalitě jsou uloženy např. jen destilační zbytky, které nepodléhají časové změně a upřesnění spalitelnosti a jeho množství je významně jednodušší a prostší.

V každém případě je však nutné brát na zřetel skutečnost, že at

už je obsah spalitelných částí jakýkoliv, dochází vlivem přírodních činností (především deště) k vymývání škodlivých organických látek z takových nebezpečných skládek do podzemních vod a jejich vsakování do povrchových toků a tím významnému negativnímu vlivu na životní prostředí, což je v tomto případě daleko důležitější než jakákoliv jiná polemika o údajném zkracování lidského života vlivem emisí ze spaloven.

Vznik odpadů v regionu a jejich likvidace – v Pardubickém regionu vzniká ročně několik tisíc tun nebezpečného spalitelného odpadu a to zejména z průmyslové činnosti, která zabezpečuje jak pracovní příležitosti, tak slouží k zabezpečování požadavků vnitřního trhu a tedy uspokojování potřeb společnosti a jednotlivců nevymáhá. Z oficiálně dostupných údajů vyplývá, že všechny tyto odpady jsou buď skládkovány nebo odváženy mimo region, to znamená, že si buď vytváříme „poklad“ pro řešení dalšími generacemi nebo zatěžujeme jiný region a sami sebe a okolí vyzvanými emisemi z přepravy. Dostupné údaje také vypovídají o tom, že zhruba stejné množství odpadů jako vzniká v regionu, je do regionu dováženo nebo přes region převáženo jinam. A zase jsme zpět u dopravy a jejímu vlivu na životní prostředí. V takovém srovnání jsou emise z provozu spalovny přinejmenším diskutabilní.

Závěrem – po listopadových událostech v r. 1989 se stala ochrana životního prostředí a rozvoj ekologického myšlení jednou ze základních priorit společnosti a opravdu bylo v této oblasti dosaženo významných výsledků, když nic jiného, tak došlo díky tomu k prodloužení průměrného lidského života o řadu let. Přesto všechno musíme čelit některým skutečnostem, které musíme řešit v regionu a nikoliv na účet okolí a budoucí generace. A to je i případ spalovny nebezpečných spalitelných odpadů Pardubického regionu a okolí, ačkoliv je nám to velmi nepříjemné. Udělejme proto všechno, aby provoz byl ekologický a bezpečný a veřejně kontrolovatelný. Bez emocí a anarchie. A ekologické problémy, které u nás vznikají řešme tam, kde vznikají.

**Autor:
prof. doc. Ing. Karel Ventura, CSc.
– specialista v oboru analytické
chemie University Pardubice**

Ilustrační foto

Vyrobeno ve studiu Astroria pro společnost AVE CZ odpadové hospodářství, s. r. o.